

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การดำเนินงานตาม ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา บทนี้จะกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อ ศึกษาการ ดำเนินงานตาม ระบบการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน โรงเรียน เอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา
2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน เอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา จำแนกตามเพศ ตำแหน่งหน้าที่และขนาดของโรงเรียน
3. เพื่อประมวลข้อเสนอแนะทาง การดำเนินงานตาม ระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนใน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามเป็น ผู้บริหารและ ครูผู้สอนใน ในโรงเรียน เอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2555 จำนวน 115 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา อิสลามจังหวัดยะลา ใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง จำนวน 10 คน

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับ การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม มจังหวัดยะลา เป็น 5 ตอน คือ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ทั่วไปของ ผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับ การดำเนินงานตามระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม มจังหวัดยะลา ผลการรวบรวมปัญหาและ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ และผลการวิเคราะห์ข้อมูล การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม เพศชาย มีจำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 40.90 เพศหญิง มีจำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 59.10 ผู้บริหารสถานศึกษา มีจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 ครูผู้สอน มีจำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 80.00 โรงเรียนขนาดใหญ่ มีจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 21.74 โรงเรียนขนาดกลาง มีจำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 78.26

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ระดับการดำเนินงานตาม ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา มี 5 ด้าน คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน การป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไข และการส่งต่อนักเรียน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นต่อระดับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข ด้านการคัดกรองนักเรียน และด้านการส่งต่อนักเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏผล ดังนี้

2.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็น รายบุคคล พบว่า ระดับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีความคิดเห็นต่อ การดำเนินงาน สูงสุด 3 อันดับแรก คือ มีการบันทึกและรายงานผลการเรียนนักเรียนเป็นรายบุคคล มีการจัดทำระเบียบสะสมนักเรียนทุกระดับชั้นและเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ และมีการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียน สรุปผลและจัดเก็บอย่างเป็นระบบ

2.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน พบว่า ระดับการดำเนินงานตาม ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา 1 โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นต่อ การดำเนินงาน สูงสุด 3 อันดับแรก คือ มีการคัดกรองนักเรียนเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหาเป็นห้องเรียน ข้อมูลการคัดกรองนักเรียนถือเป็นความลับ ไม่ให้นักเรียนรู้ว่าตนจัดอยู่ในกลุ่มใด และมีการวางแผนการคัดกรองนักเรียน

2.3 ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน พบว่า การดำเนินงานตาม ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา 1 โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ใน

ระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีความคิดเห็นต่อ การดำเนินงาน สูงสุด 3 อันดับแรก คือ ผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมของทางโรงเรียน มีการวางแผนการจัดกิจกรรมโฮมรูมและการจัดประชุมผู้ปกครองนักเรียน มีการวางแผน/โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่ครอบคลุมนักเรียนทุกกลุ่ม และมีการจัดกิจกรรมอบรมคุณธรรมจริยธรรมประจำสัปดาห์

2.4 ด้านการป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไข พบว่า การดำเนินงานตาม ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา 1 โดยภาพรวมและรายข้อ อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีความคิดเห็นต่อ การดำเนินงาน สูงสุด 3 อันดับแรก คือ ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่ตนเองถนัด มีครูแนะแนวหรือครูที่ทำหน้าที่แนะแนวโดยเฉพาะ และครูผู้สอนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ปรึกษาปัญหาเบื้องต้นอย่างจริงจัง เพื่อใช้เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน

2.5 ด้าน การส่งต่อนักเรียน พบว่า การดำเนินงานตาม ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา 1 โดยภาพรวมและรายข้อ อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นต่อ การดำเนินงาน สูงสุด 3 อันดับแรก คือ มีการส่งต่อนักเรียนให้กับผู้เกี่ยวข้องในโรงเรียนเพื่อการช่วยเหลือนักเรียน ครูผู้สอนและผู้บริหารมีความจริงจังปฏิบัติงานเกี่ยวกับการส่งต่อนักเรียน และมีการบันทึกการส่งต่อและการช่วยเหลือนักเรียนให้กับผู้เกี่ยวข้องในโรงเรียน

3. ผลการเปรียบเทียบ การดำเนินงาน ตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา

การเปรียบเทียบ การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม มจังหวัดยะลา โดยจำแนกตามเพศ ตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียน ซึ่งปรากฏผลดังนี้

3.1 การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา ตามทัศนคติของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีเพศต่างกัน โดยรวมมีทัศนคติไม่แตกต่างกัน

3.2 การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา ตามทัศนคติของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีตำแหน่งต่างกัน โดยรวมมีทัศนคติแตกต่างกัน

3. 3 การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีขนาดของโรงเรียนต่างกัน โดยรวมมีทัศนะแตกต่างกัน

4. ผลการประมวลข้อเสนอ แนวทางการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา

จากการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด และการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนใน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา มีการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังนี้

4.1 ด้าน การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีการดำเนินงาน มากที่สุด คือ รู้จักเป็นรายบุคคลโดยการสังเกตและเก็บข้อมูลเป็นรายบุคคลในคาบสอนและรู้จักนักเรียนทั้งหมดที่สอน ส่วนข้อเสนอแนะ ควรมีการบันทึกข้อมูล สังเกต สัมภาษณ์ เยี่ยมบ้านนักเรียน ศึกษาข้อมูล สอบถามผู้ปกครอง ผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้รู้ปัญหาต่างๆ และทำการจัดเก็บเป็นแฟ้มข้อมูล นอกจากนั้น ควรใช้วิธีการศึกษาข้อมูลของนักเรียนเป็นรายบุคคลโดยให้นักเรียนเป็นผู้ให้ข้อมูลของตนเอง แต่การเก็บข้อมูลของครูไม่ได้ติดตามอย่างจริงจัง ทำให้ข้อมูลที่ได้ไม่สมบูรณ์ ควรการให้นักเรียนวิธีระบบดูแลก่อน และให้ครูติดตามอย่างใกล้ชิด สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่า ควรให้ครูที่ปรึกษารู้จักนักเรียน โดยการเยี่ยมบ้านทำความคุ้นเคยกับผู้ปกครองให้มากขึ้น สร้างความตระหนัก ความจำเป็นที่จะต้องทำความรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลให้กับบุคลากรทั้งครูผู้สอน ครูที่ปรึกษา นักเรียนและผู้ปกครอง

4.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน มีการดำเนินงานมากที่สุด คือ มีการคัดกรองนักเรียน แต่ปฏิบัติไม่ปฏิบัติสม่ำเสมอ ส่วนข้อเสนอแนะ ข้อมูลที่วิเคราะห์หรือเก็บจากนักเรียนไม่ชัดเจน และไม่ตรงกับความเป็นจริงเนื่องจากนักเรียนไม่ให้ความร่วมมือ การนำข้อมูลไปวิเคราะห์ต้องนำไปสู่การแก้ปัญหาอย่างเป็นรูปธรรม และการนำผลของการวิเคราะห์ไปกำหนดเป็นกิจกรรมต่างๆ เช่น อบรมคุณธรรม จริยธรรม สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ส่วนใหญ่เห็นว่า ครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้นเป็นผู้ดำเนินการคัดกรองนักเรียน ต้องการให้ตัวแทนนักเรียนมีส่วนร่วมในการคัดกรองประสานงานกับผู้ปกครองและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

4.3 ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน มีการดำเนินงาน มากที่สุด คือ ควรมีการจัดระบบการทำงานให้เข้มแข็งและมีความสามัคคีกัน ไม่ว่าจะเป็นฝ่ายปกครอง ฝ่ายพัฒนาบุคลิกภาพของโรงเรียน ส่วนข้อเสนอแนะ ควรมีการส่งเสริมและพัฒนาอย่างสม่ำเสมอและมีการ

ติดตาม มีการสนับสนุนการพัฒนาให้นักเรียนในหลาย ๆ ด้านหลากหลายให้เหมาะสมกับนักเรียน ควรจัดกิจกรรมให้กับนักเรียนเป็นกิจกรรมอาลาเกาะสุทุก ๆ เดือนและกิจกรรมศึกษาดูงานนอกสถานที่ กิจกรรมอบรมคุณธรรม จริยธรรม กิจกรรมด้านวิชาการ กิจกรรมด้านอาชีพ เป็นต้น สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ส่วนใหญ่เห็นว่า ทางโรงเรียนได้มีการส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนได้ส่งนักเรียนเข้าร่วมแข่งขัน/อบรม ทักษะศึกษาและเข้าค่ายคุณธรรมจริยธรรม บำเพ็ญประโยชน์ จิตอาสา ต้องการให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่เป็นมุสลิมที่สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมที่หลากหลายทางวัฒนธรรม

4.4 ด้าน การป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไข มีการดำเนินงาน มากที่สุด คือ ครูผู้รับผิดชอบไม่ค่อยมีเวลาในการปฏิบัติหน้าที่เพราะต้องรับผิดชอบงานหลายอย่าง ส่วนข้อเสนอแนะ ทุกฝ่ายที่รับผิดชอบต้องช่วยกันดูแลไม่ควรปล่อยให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งรับผิดชอบโดยลำพัง ผู้ปกครองต้องให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนในการให้ข้อมูลที่เป็นความจริงเพื่อประโยชน์ในการแก้ปัญหาและพัฒนาต่อไป ทางโรงเรียนควรมีการดูแลและช่วยเหลือนักเรียนอย่างทั่วถึงและครอบคลุมทุกด้านเช่น ด้านพฤติกรรม ด้านสถานภาพทางการเงิน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และด้านความมั่นคงของฐานะทางครอบครัว เป็นต้น ครูผู้รับผิดชอบควรสร้างความเป็นกันเองและความไว้วางใจกับนักเรียนเพื่อเป็นประโยชน์ในการวางแผนการแก้ปัญหาและพัฒนาต่อไป สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ส่วนใหญ่เห็นว่า สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดควรให้ความสำคัญกับการป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไขนักเรียนที่มีปัญหา โดยใช้หลักศาสนาอิสลามเป็นแนวทางป้องกันและแก้ไข ต้องกระทำอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

4.5 ด้านการส่งต่อนักเรียน มีการดำเนินงาน มากที่สุด คือ โรงเรียนควรตรวจสอบและศึกษาข้อมูลของผู้เชี่ยวชาญหรือหน่วยงานที่จะส่งต่อนักเรียนให้ละเอียดและรอบคอบ ส่วนข้อเสนอแนะ โรงเรียนควรทำความเข้าใจถึงแนวทางการความต้องการของโรงเรียนให้แก่ผู้เชี่ยวชาญหรือหน่วยงานที่จะส่งต่อนักเรียนให้เข้าใจอย่างแท้จริง ผู้บริหารควรติดตามด้วยตัวเองทั้งนี้เพื่อเป็นการให้กำลังใจแก่คณะทำงานและยังเป็นการสร้างความไว้วางใจให้กับผู้ปกครองและนักเรียนถึงการแก้ปัญหาย่างจริงจังของผู้บริหาร ทางโรงเรียนต้องมีการติดตามการปฏิบัติหน้าที่ของผู้เชี่ยวชาญหรือหน่วยงานที่จะส่งต่อนักเรียน ไปอย่างใกล้ชิดและรายงานให้ผู้ปกครองทราบเป็นระยะๆ และทางโรงเรียนต้องเก็บข้อมูลทั้งหมดให้เป็นความลับ สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่า ยังไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งต่อนักเรียน ในการส่งต่อนักเรียนควรมีการติดตามอย่างต่อเนื่องและมีการรายงานให้กับทางโรงเรียนและผู้ปกครองนักเรียน

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย เรื่องการดำเนินงานตาม ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา ในด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ด้านการป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไข และด้านการส่งต่อนักเรียน ทำให้สามารถค้นพบข้อเท็จจริงหลายประการซึ่งควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ระดับ การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลาตามความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนทั้ง 5 ด้านดังนี้

1.1 ด้าน การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา มีความคิดเห็นว่า ระดับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุเทพ พรหมรักษา (2552) ได้ทำวิจัย เรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของพนักงานครูเทศบาลในโรงเรียนสังกัดกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 9 ผลการวิจัยพบว่าสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของพนักงานครูเทศบาลใน โรงเรียนสังกัดกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 9 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดย เรียงค่าเฉลี่ยจากต่ำไปหาสูง คือ ขั้นเตรียมการและวางแผนดำเนินงาน ขั้นปฏิบัติตามแผน ขั้นกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงาน ตามลำดับและปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของพนักงานครูเทศบาลใน โรงเรียนสังกัดกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 9 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดย เรียงค่าเฉลี่ยจากต่ำไปหาสูง คือขั้นเตรียมการและวางแผนดำเนินงาน ขั้นกำกับติดตามประเมินและ รายงาน ขั้นปฏิบัติตามแผนตามลำดับ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของสมพงษ์ แก้วอาจ (2547) ได้ทำวิจัย เรื่องการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 1-5 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของข้าราชการครูเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 1-5 ตามองค์ประกอบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ประการ คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อนักเรียน พบว่า มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการส่งเสริมนักเรียน รองลงมาคือ ด้านการคัดกรองนักเรียน และด้านที่ข้าราชการครูมีความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ด้านการส่งต่อนักเรียน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุภาพ อัยยะ (2552) ได้ทำวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการวิจัย

พบว่า สภาพการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสา นักงานเขตพื้นที่ การศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมัคร ชันชุมพล (2548) ได้ทำวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการปฏิบัติงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า สภาพการปฏิบัติงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดย เรียงค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาลำ คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน การ ป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข การคัดกรองนักเรียน และการส่งต่อนักเรียนตามลำดับ

1.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนเอกชน สอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา มีความคิดเห็นว่าระดับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ในโรงเรียน เอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุเทพ พรหมรักษา (2552) ได้ทำวิจัย เรื่อง สภาพและปัญหาการ ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของพนักงานครูเทศบาลในโรงเรียนสังกัดกลุ่มการศึกษา ท้องถิ่นที่ 9 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของพนักงาน ครูเทศบาลใน โรงเรียนสังกัดกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 9 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปาน กลางเมื่อ พิจารณาเป็นรายด้านโดย เรียงค่าเฉลี่ยจากต่ำไปหาสูง คือขั้นเตรียมการและวางแผนดำเนินงาน ขึ้น กำกับติดตามประเมินและ รายงาน ขั้นปฏิบัติตามแผน ตามลำดับ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิชิต รุ่งศรีทอง (2545) ได้ทำวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารและการดำเนินงานระบบการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อสภาพการบริหารและการดำเนินงานระบบการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมาโดย ภาพรวมมีการดำ เนินงานอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีการดำเนินงานอยู่ใน ระดับมาก 1 ด้าน ระดับปานกลาง 6 ด้าน โดยการป้องกันและแก้ไขปัญหามีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ การบริหารจัดการ และด้านที่มีค่าเฉลี่ย ต่ำสุดคือ การส่งต่อ และสอดคล้องกับผลการวิจัย ของนฤมล จามรี (2546) ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนากระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อการแก้ไข พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานตามแนวทางการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จากการสอบถาม ผู้บริหาร ครูที่ปรึกษา ผู้แทนนักเรียนและผู้แทนผู้ปกครอง สรุปได้ว่า โรงเรียนมีการบริหารจัดการ และการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของ นักเรียนมีการปฏิบัติปานกลาง

1.3 ด้าน การส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา มีความคิดเห็นว่า ระดับการดำเนินงานตามระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของวิชิต รุ่งศรีทอง (2545) ได้ทำวิจัย เรื่องการศึกษาสภาพ และปัญหาการบริหารและการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อ สภาพการบริหารและการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด กรมสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมาโดยภาพรวมมีการดำ เนินงานอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้านมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน ระดับปานกลาง 6 ด้าน โดยการป้องกัน และแก้ไขปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ การบริหารจัดการ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การ ส่งต่อ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นฤมล จามรี (2546) ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนา ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อการแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานตามแนวทางการพัฒนาระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน จากการสอบถามผู้บริหาร ครูที่ปรึกษา ผู้แทนนักเรียนและผู้แทนผู้ปกครอง สรุป ได้ว่า โรงเรียนมีการบริหารจัดการ และการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อ แก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนมีการปฏิบัติปานกลาง

1.4 ด้าน การป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไข ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา มีความคิดเห็นว่า ระดับการดำเนินงานตามระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุเทพ พรหมรักษา (2552) ได้ทำวิจัย เรื่อง สภาพและ ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของพนักงานครูเทศบาลใน โรงเรียนสังกัดกลุ่ม การศึกษาท้องถิ่นที่ 9 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของ พนักงานครูเทศบาลใน โรงเรียนสังกัดกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 9 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดย เรียงค่าเฉลี่ยจากต่ำไปหาสูง คือขั้นเตรียมการและวางแผนดำเนินงาน ขึ้นกำกับติดตามประเมินและ รายงาน ขึ้นปฏิบัติตามแผน ตามลำดับ และสอดคล้องกับผลการวิจัย ของนฤมล จามรี (2546) ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนา ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อการแก้ไข พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานตามแนวทางการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จากการสอบถาม ผู้บริหาร ครูที่ปรึกษา ผู้แทนนักเรียนและผู้แทนผู้ปกครอง สรุปได้ว่า โรงเรียนมีการบริหารจัดการ

และการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนมีการปฏิบัติปานกลาง

1.5 ด้านการส่งต่อนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา มีความคิดเห็นว่า ระดับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุเทพ พรหมรักษา (2552) ได้ทำวิจัย เรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของพนักงานครูเทศบาลในโรงเรียนสังกัดกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 9 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของพนักงานครูเทศบาลใน โรงเรียนสังกัดกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 9 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปาน กลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดย เรียงค่าเฉลี่ยจากต่ำไปหาสูง คือขั้นเตรียมการและวางแผนดำเนินงาน ขั้นกำกับติดตามประเมินและ รายงาน ขั้นปฏิบัติตามแผน ตามลำดับ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของนฤมล จามรี (2546) ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนากระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อการแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานตามแนวทางการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จากการสอบถามผู้บริหาร ครูที่ปรึกษา ผู้แทนนักเรียนและผู้แทนผู้ปกครอง สรุปได้ว่า โรงเรียนมีการบริหารจัดการ และการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนมีการปฏิบัติปานกลาง

ผลการวิจัยที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา ส่วนใหญ่ ผู้บริหารควรติดตามด้วยตัวเองทั้งนี้เพื่อเป็นการให้กำลังใจแก่คณะทำงานและยังเป็นการสร้างความไว้วางใจให้กับผู้ปกครองและนักเรียนถึงการแก้ปัญหาอย่างจริงจังของผู้บริหาร ทางโรงเรียนต้องมีการติดตามการปฏิบัติหน้าที่ของผู้เชี่ยวชาญหรือหน่วยงานที่จะส่งต่อนักเรียนไปอย่างใกล้ชิดและรายงานให้ผู้ปกครองทราบเป็นระยะๆ และทางโรงเรียนต้องเก็บข้อมูลทั้งหมดให้เป็นความลับ เพื่อเป็นการเพื่อประสิทธิภาพในการทำงาน ทางโรงเรียนต้องทำความเข้าใจให้กับผู้ปกครองถึงวัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน และเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนและคิดกระบวนการทำงานร่วมกัน

2. ผลการเปรียบเทียบ การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา จำแนกตามเพศ ตำแหน่งและขนาดของโรงเรียนต่างกัน มีที่ชนะไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุเทพ พรหมรักษา (2552) ได้ทำวิจัย เรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของพนักงานครูเทศบาลใน

โรงเรียนสังกัดกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 9 ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ พนักงานครูเทศบาล ในโรงเรียนสังกัดกลุ่มการศึกษาที่ 9 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดย ภาพรวม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของสมพงษ์ แก้วอาจ (2547) ได้ทำวิจัย เรื่องการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 1-5 ผลการวิจัยพบว่าเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 1-5 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งภาพรวมและรายด้าน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของสมักร ชันชุมพล (2548) ได้ทำวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการปฏิบัติงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าการศึกษาเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของเพ็ญศรี นิตยา (2551) ได้ทำวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้งรายด้านและรายข้อไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยเช่นนี้ อาจจะเป็นเพราะว่า ผู้บริหารและ ครูสอน มีความคิดเห็นต่อ การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากส่วนใหญ่ยังไม่คุ้นเคยกับ ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน รวมทั้งข้อจำกัดด้านเวลาในการดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน เอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา ผู้วิจัยขอเสนอแนวทางการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็น รายบุคคลมีระดับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับ มาก คือ มีการบันทึกและรายงานผลการเรียนนักเรียนเป็นรายบุคคล มีการจัดทำระเบียบสะสมนักเรียนทุกระดับชั้นและเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ และมีการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียน สรุปผลและจัดเก็บอย่างเป็นระบบ ดังนั้น โรงเรียนและหน่วยงานต้นสังกัด ผู้บริหารและครูผู้สอน ควรให้ความสำคัญในการประเมินผล การจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สร้างเครื่องมือประเมินผลที่มีความหลากหลายและเป็นปัจจุบัน

2. จากผลการวิจัยพบว่า ด้านการคัดกรองนักเรียน มีระดับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง คือ มีการคัดกรองนักเรียนเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหาเป็นห้องเรียน ข้อมูลการคัดกรองนักเรียนถือเป็นความลับ ไม่ให้นักเรียนรู้ว่าตนจัดอยู่ในกลุ่มใด และมีการวางแผนการคัดกรองนักเรียน ดังนั้น โรงเรียนและหน่วยงานต้นสังกัด ควรมีแผนงานและสนับสนุนส่งเสริมให้ครูผู้สอนตระหนักถึงการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของ โรงเรียนและหน่วยงานต้นสังกัด

3. จากผลการวิจัยพบว่า ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน มีการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับ ปานกลาง คือ ผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมของทางโรงเรียน มีการวางแผนการจัดกิจกรรมโฮมรูมและการจัดประชุมผู้ปกครองนักเรียน มีการวางแผน/โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่ครอบคลุมนักเรียนทุกกลุ่ม และมีการจัดกิจกรรมอบรมคุณธรรมจริยธรรมประจำสัปดาห์ ดังนั้น โรงเรียนและหน่วยงานต้นสังกัด ควรดูแลเอาใจใส่ นิเทศติดตามและให้คำแนะนำเกี่ยวกับ การจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนแก่ครูผู้สอนอย่างต่อเนื่องและจริงจัง

2.4 จากผลการวิจัยพบว่า ด้านการป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไข มีการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง คือ ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่ตนเองถนัด มีครูแนะแนวหรือครูที่ทำหน้าที่แนะแนวโดยเฉพาะ และครูผู้สอนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ปรึกษาปัญหาเบื้องต้นอย่างจริงใจเพื่อใช้เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ดังนั้น โรงเรียนและหน่วยงานต้นสังกัด ควรให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.5 จากผลการวิจัยพบว่า ด้านการส่งต่อนักเรียน มีการดำเนินงานตาม ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง คือ มีการส่งต่อนักเรียนให้กับผู้เกี่ยวข้องในโรงเรียน เพื่อการช่วยเหลือนักเรียน ครูผู้สอนและผู้บริหารมีความจริงใจปฏิบัติงานเกี่ยวกับการส่งต่อนักเรียน และมีการบันทึกการส่งต่อและการช่วยเหลือนักเรียนให้กับผู้เกี่ยวข้องในโรงเรียน ดังนั้นโรงเรียนและหน่วยงานต้นสังกัด ควรมีแผนงานและประเมินติดตามการดำเนินงานของหน่วยงานที่รับผิดชอบในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ได้ส่งต่อนักเรียน

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานตาม ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา มีประเด็นข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. การวิจัยในครั้งนี้เป็นเพียงการศึกษา ระดับการดำเนินงานตาม ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษารูปแบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีประสิทธิภาพ
2. ควรศึกษาเปรียบเทียบสภาพปัญหาและความต้องการในกา รจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดอื่นๆ
3. ควรศึกษาแนวทาง/วิธีการ/บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาในการส่งเสริมกา รจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทในพื้นที่ต่าง ๆ